

CDHO

INGEKOMEN 04 AUG. 2010

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Open Universiteit Nederland
College van Bestuur
T.a.v. drs. Th.J.F.M. Bovens, voorzitter
Postbus 2960
6401 DL HEERLEN

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Datum **3 AUG 2010**
Betreft Macrodoelmatigheidsaanvraag HBO-Recht

Onze referentie
HO&S/BS/2010/227490

Uw brief van
23 juli 2008

Uw referentie
U2008/4.167FRO

Bijlagen
1

Geachte heer Bovens,

Bij besluit van 21 november 2008, kenmerk HO&S/BL/82103, heeft toenmalig minister Plasterk niet ingestemd met uw voornemen om de deeltijdse hbo-bacheloropleiding *HBO-rechten* in de vorm van afstandsonderwijs te gaan verzorgen in samenwerking met de Juridische Hogeschool Avans-Fontys. Aan dit besluit is als reden ten grondslag gelegd, dat u niet heeft aangetoond dat wordt voldaan aan vereiste d van de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 21 juni 2006; u heeft niet aangetoond dat het realiseren van de opleiding niet zal leiden tot substantiële nadelige effecten voor de benutting van de bestaande capaciteit en infrastructuur in het desbetreffende onderwijsdomein.

Bij brief van 18 februari 2010 is uw bezwaar tegen dit besluit gegrond verklaard en is het besluit van 21 november 2008 ingetrokken. Daarbij heeft toenmalig minister Plasterk de door de Commissie voor de bezwaarschriften in haar advies getrokken eindconclusie, dat het besluit van 21 november 2008 een deugdelijke motivering ontbeert, gevolgd zij het op grond van een andere overweging dan genoemde commissie. Met de brief van 18 februari 2010 heb ik u medegedeeld dat uw aanvraag van 23 juli 2008 opnieuw in behandeling zal worden genomen en bent u in de gelegenheid gesteld deze aanvraag nader te onderbouwen. U bent in de gelegenheid gesteld om binnen twee maanden uw aanvraag nader te onderbouwen en gegevens over te leggen.

Met een brief van 25 maart 2010, op het ministerie ontvangen op 30 maart 2010, en met een mailbericht van 10 juni 2010 heeft u uw aanvraag nader onderbouwd.

Op 17 juni 2010 heb ik de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO) gevraagd mij met betrekking tot vereiste d van advies te dienen. De CDHO heeft mij op 28 juli 2010 haar advies doen toekomen.

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister/staatssecretaris van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). Omdat u uw aanvraag heeft ingediend vóór 1 augustus 2009 is voorts de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 21 juni 2006 leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Aan de hand van de in de genoemde 'Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs' genoemde criteria en vereisten worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens deze beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen minimaal voldoet aan één van de criteria a, b of c.2 en tevens aan de beide vereisten d en e.

Indien het voornemen voldoet aan het criterium c.1 moet het tevens voldoen aan één van de criteria a of b en tevens aan de beide vereisten d en e.

Indien het voornemen samenhangt met situaties die zijn aangegeven in de criteria c.1 of c.2, zal wat betreft het vereiste d een soepeler beoordeling plaatsvinden.

Volgens criterium a draagt een opleiding aantoonbaar bij aan de verdere ontwikkeling van de Nederlandse kennissamenleving doordat de opleiding tegemoetkomt aan een gebleken behoefte aan nieuwe beroepen, of aan noodzakelijk geachte nieuwe (wetenschappelijke) ontwikkelingen in innovatieve sectoren. Volgens criterium b voorziet een opleiding in een door de overheid erkende behoefte op terreinen waarvoor de overheid een verantwoordelijkheid op stelselniveau heeft of verantwoordelijk is voor de werkgelegenheid. Volgens criterium c.1 wordt de opleiding gevestigd in een landsdeel waarvoor de Rijksoverheid een specifiek beleid voert ter versterking van de kennisinfrastructuur. Volgens criterium c.2 wordt de opleiding gevestigd in een landsdeel waarop bestuurlijke afspraken met de minister van toepassing zijn over versterking van de kennisinfrastructuur ter vermindering van door de minister erkende gebiedsspecifieke knelpunten of achterstandssituaties. Op grond van de vereisten d en e mag realisering van een opleiding niet leiden tot substantiële nadelige effecten voor de benutting van de bestaande capaciteit en infrastructuur in het desbetreffende onderwijsdomein, en moet de inbedding van de opleiding in de (regionale) kennisinfrastructuur in voldoende mate zijn verzekerd.

Motivering

Beoordeling criterium a en b van de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs. Met de aanvraag is niet aannemelijk gemaakt dat de opleiding tegemoet komt aan een gebleken behoefte aan nieuwe beroepen. Nu de opleidingen HBO-rechten reeds enkele jaren aan meerdere hogescholen is verbonden en daarmee al geruime tijd in de behoefte aan functiedifferentiatie binnen de juridische beroepsuitoefening wordt voorzien, kan er geen sprake meer zijn van het tegemoet komen aan een nieuw beroep. Er is ter zake geen sprake meer van specifiek beleid.

Uw argument dat de opleiding mede innovatief is vanwege de omstandigheid dat deze in een open en flexibele toelating voorziet en daardoor zeer toegankelijk is en het feit dat de inschrijving in de opleiding per onderwijseenheid mogelijk is doen niets af aan de conclusie dat er geen sprake meer is van een nieuw beroep.

Datum

Onze referentie
HO&S/BS/2010/227490

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister/staatssecretaris van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

Evenmin is door u aangetoond dat de opleiding voorziet in noodzakelijk geachte nieuwe (wetenschappelijke) ontwikkelingen in innovatieve sectoren. Aan criterium a is dan ook niet voldaan.

Uw voornemen voldoet aan criterium b, omdat de opleiding HBO-rechten als type onderwijs voorziet in een door de Rijksoverheid erkende behoefte op terreinen waarvoor zij een verantwoordelijkheid heeft op stelselniveau of verantwoordelijk is voor de werkgelegenheid.

Beoordeling criteria c.1 en c.2

Het voornemen voldoet niet aan de criteria c.1 en c.2 aangezien de opleiding zal worden verzorgd in de vorm van afstandslernen en daardoor niet een gerichte verankering kan hebben in het perspectief van het regionaal beleid als bedoeld in de criteria c.1 en c.2 van de beleidsregel.

Beoordeling vereiste d

De CDHO heeft mij op 28 juli 2010 positief geadviseerd over uw aanvraag, daar waar deze vereiste d van de Beleidsregel betreft. Dit advies, dat integraal deel uit maakt van dit besluit, treft u bijgaand aan. Ik heb geconstateerd dat dit advies zorgvuldig tot stand gekomen en inhoudelijk afdoende is.

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan voorwaarde d van de Beleidsregel. Voor nadere motivering verwijs ik u naar het eerder genoemd advies van de CDHO.

Beoordeling vereiste e

De inbedding van de opleiding in de (regionale) kennisinfrastructuur is in voldoende mate verzekerd, zodat eveneens is voldaan aan vereiste e van de Beleidsregel.

Vermeende staatssteun

Het van de zijde van de Leidse Onderwijsinstellingen ter hoorzitting van de Commissie voor de bezwaarschriften OCW d.d. 29 september 2009 ingebrachte argument dat, indien de OU als bekostigde instelling de markt voor hoger afstandsonderwijs zou betreden, daarmee onvermijdelijk concurrentievervalsing optreedt, houdt geen stand. De OU heeft een wettelijke taak tot het verzorgen van afstandsonderwijs. Met dit besluit wordt ingestemd met het verzorgen van de deeltijdse hbo-bacheloropleiding *HBO-rechten* in de vorm van afstandsonderwijs door de OU. De OU ontvangt als gevolg hiervan bekostiging.

Het nationale bekostigde onderwijs is een dienst van algemeen belang. Op een dienst van algemeen belang zijn, in verband met de uitvoering van de publieke taak, de mededingingsbepaling niet van toepassing.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, derde lid, van de WHW vervalt dit besluit, indien de opleiding niet binnen tien maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs (Croho). Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO ter zake van de onderhavige opleiding een positief besluit toets nieuwe opleiding heeft afgegeven. U dient deze opleiding te laten registreren in het Croho-onderdeel Recht.

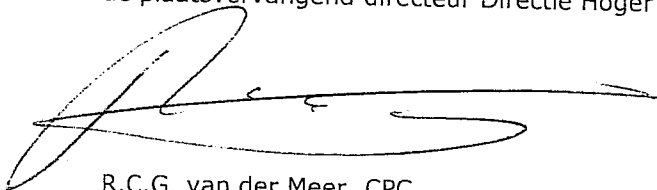
Datum

Onze referentie
HO&S/BS/2010/227490

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister/staatssecretaris van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de LOI, de NTI, de NVAO, de CDHO, de VSNU, de HBO-raad, de IvHO en de DUO (Groningen).

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Marja van Bijsterveldt-Vliegenthart,
namens deze,
de plaatsvervangend directeur Directie Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

R.C.G. van der Meer, CPC.

Datum

Onze referentie
HO&S/BS/2010/227490

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister/staatssecretaris van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de staatssecretaris
J.M. van Bijsterveldt-Vliegthart
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Advies Geachte mevrouw Van Bijsterveldt,

datum
28 juli 2010

onderwerp

beoordeling vereiste d
Beleidsregel 2006 t.a.v. HBO-
rechten Open Universiteit

ons kenmerk
2010/050

Op 17 juni 2010 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het verzoek van het departement van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap ontvangen om een advies uit te brengen ten aanzien vereiste d van de Beleidsregel 2006 ten behoeve van de opleiding HBO-rechten van de Open Universiteit. Dit verzoek was voorzien van alle voor de beoordeling benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te oordelen over hetgeen de Open Universiteit naar voren heeft gebracht ter onderbouwing van vereiste d van de Beleidsregel 2006.

Beoordelingskader

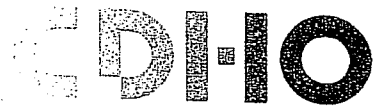
De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 21 juni 2006, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend.

Context van het advies

Op 28 juni 2008 heeft de Open Universiteit een aanvraag toets macrodoelmatigheid ingediend bij het departement van OCW met betrekking tot de opleiding HBO-rechten. Op 21 november 2008 is de aanvraag door het departement afgewezen. Tegen deze afwijzing heeft de OU tijdig bezwaar aangetekend. Bij besluit van 18 februari 2010 is het bezwaar gegrond verklaard en heeft het departement aanvrager in de gelegenheid gesteld om vereiste d nader te motiveren. Deze motivering heeft aanvrager aan het departement bij brief van 25 maart 2010 doen toekomen. Vervolgens heeft het departement van OCW bij brief van 16 juni 2010 aan de CDHO gevraagd een advies uit te brengen ter zake van deze nadere onderbouwing van vereiste d.

Beoordeling vereiste d Beleidsregel

Op grond van de vereiste d van de Beleidsregel 2006 mag realisering van een opleiding niet leiden tot substantiële nadelige effecten voor de benutting van de bestaande capaciteit en infrastructuur in het desbetreffende onderwijsdomein. De commissie is van mening dat het voornemen voldoet aan dit vereiste. De commissie heeft daarbij het volgende overwogen.

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 2 van 3 Naar mening van de commissie neemt de onderhavige opleiding grotendeels een complementaire plaats in ten opzichte van het bestaande aanbod van bekostigde en onbekostigde HBO-rechten opleidingen. Ten eerste is er sprake van een drempelloze toelating, hetgeen afwijkt van het bestaande bekostigd en onbekostigd aanbod. Ten tweede heeft onderhavig voornemen een aanbod gebaseerd op onderwijsseenheden, waardoor het mogelijk is één of meerdere onderwijsseenheden van de opleiding te volgen, en de opleiding af te stemmen op de scholingsbehoefte van de student. Ook op dit punt onderscheidt onderhavig voornemen zich ten opzichte van het overig bekostigd en onbekostigd aanbod. Studenten kunnen zich bij het overig bekostigd aanbod alleen inschrijven voor de gehele opleiding, en niet voor onderdelen daarvan. Bij het onbekostigd aanbod is het wel mogelijk om bepaalde modules te volgen, maar deze mogelijkheid is beperkt tot een beperkt aantal onderdelen.

Ten derde onderscheidt onderhavig voornemen zich van het bestaande aanbod voor wat betreft de inschrijvingsduur. Het bekostigd en ook het onbekostigd aanbod kent een beperkte inschrijvingsduur, waar onderhavig voornemen een onbeperkte inschrijvingsduur biedt. Tot slot heeft de commissie hierbij overwogen dat uit de overgelegde informatie blijkt dat het in de bedoeling ligt om onderhavig voornemen in de toekomst verder te laten groeien naar de vorm van een 'open netwerk', waarbij meerdere instellingen kunnen aansluiten, waarbij ook qua inhoud nog meer wordt aangesloten bij de behoeften en omstandigheden van de doelgroep. De commissie acht dit een wenselijk voornemen, waarmee het onderscheid met het bestaande aanbod verder wordt vergroot.

Voorts heeft de commissie overwogen dat aanvrager heeft aangetoond dat de arbeidsmarkt voor afgestudeerden van de opleiding HBO-rechten de komende jaren gunstig is. Uit het overgelegde ROA-onderzoek blijkt dat dit met name wordt veroorzaakt door de grote vervangingsvraag die de komende jaren ontstaat in het economisch domein waar onderhavige opleiding deel van uitmaakt. De commissie heeft daarbij ook overwogen dat de instroom in de bestaande HBO-rechten opleidingen in Nederland de afgelopen jaren aanzienlijk is gegroeid. Zo geldt voor de instroom in de voltijdopleidingen een stijging van 1514 studenten in 2005, naar 1864 studenten in 2007 en 2284 studenten in 2009. Het aantal instromende deeltijdstudenten stijgt van 213 studenten in 2005 naar 279 in 2007 en 293 studenten in 2009. (Bron: HBO-raad.) Voorts blijkt uit overgelegd onderzoek dat het aantal deelnemers in het hoger onderwijs in het algemeen aanzienlijk zal stijgen en dat er een aanzienlijke groeimarkt ligt bij HBO-rechten deeltijd.

Tot slot heeft de commissie ten aanzien van de beoordeling van vereiste d overwogen dat de opleiding relatief een geringe investering vergt. De opleiding is reeds ontwikkeld door optimale benutting van bestaande kennis en infrastructuur van de Open Universiteit en de Juridische Hogeschool Avans-Fontys. Met de uitvoering van onderhavig voornemen wordt optimaal gebruik gemaakt van de reeds aanwezige voorzieningen.

De commissie vindt het van belang te vermelden dat de aanvrager met onderhavig voornemen uitvoering geeft aan de wettelijke taak die de Open Universiteit opgelegd heeft gekregen. Met het uitvoeren van dit voornemen wordt een naar het oordeel van de commissie wenselijke bijdrage geleverd aan het verlenen van drempelloze toegang tot het hoger beroepsonderwijs.

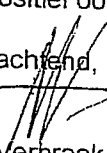

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 3 van 3 Alles overziend is de commissie van mening dat het realiseren van de onderhavige opleiding op langere termijn niet zal leiden tot substantieel nadelige effecten voor de benutting van de bestaande capaciteit en infrastructuur op het desbetreffende onderwijs- en onderzoeksterrein.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs adviseert u dan ook te komen tot een positief oordeel van vereiste d van onderhavige aanvraag.

Hoogachtend,

N.M. Verbraak, voorzitter CDHO